

**PÄIVI
ALASALMI**

**UNELMIEN
PANKKI-
RYÖSTÖ**

Unelmien pankkiryöstö

Päivi Alasalmi

Unelmien
pankkiryöstö

Saga Egmont

Unelmien pankkiryöstö

Illustration: Rebecka Porse Schalin

Copyright © 2026 Päivi Alasalmi ja Saga Egmont

Kaikki oikeudet pidätetään.

ISBN: 9788727336725

1. POD-painos

Tätä teosta tai sen osia ei saa kopioida tai jakaa ilman oikeudenomistajan lupaa. Teoksen käyttö tekoälyn kouluttamiseen tai tekstin- ja tiedonlouhintaan on kielletty ilman oikeudenomistajan lupaa.

www.sagaegmont.com/finland

Saga Egmont kuuluu Egmont-konserniin, jonka omistaa Egmont-säätiö. Säätiö tukee haavoittuvassa asemassa olevia lapsia ja nuoria.

Vognmagergade 11, 2, 1120 København K, Denmark

Kirsille

1.

Köyhyys tekee naamasta harmaan. Maritan kasvojen väri muistutti haaleaa tiskivettä, josta rasva ja lika olivat imeneet pois kaiken pesuainevaahdon, vaikka puolet astioista oli vielä pesemättä. Elisa tiesi jo etukäteen, mitä hänen ystävänsä oli pyytämässä.

– Akselille määrättiin antibioottikuuri, mutta eihän minulla ole rahaa ostaa lapselleni lääkettä, Marita sanoi. – Olisiko sinulla lainata kymmentä euroa?

Elisa veti henkeä. Hän joutui pudistamaan päätään.

– Ei minullakaan ole rahaa ennen kuin viikon päästä, kun lapsilisät tulevat. Kyläpankin tilillä on neljäkymmentä senttiä ja S-tilillä yhdeksän. Lompakossa on viisitoista senttiä ja kaapissa yksi tyhjä iso limsapullo. Liiterissä taitaa olla yksi tyhjä tölkki.

– Voi perseensuti tätä köyhyyttä, Marita manasi.

He istuivat hiljaisuuden vallitessa ja miettivät syntyjä synkeitä. Itselleen he eivät enää kaivanneet mitään, mutta lasten tarpeet olivat toinen juttu. Ja lasten terveys meni kaiken muun edelle.

Marita siirsi katseensa Elisasta pöytäliinaan ja liinasta lattiaan. Ryyppy hänen otsallaan syveni.

– Ei kai meidän auta muu kuin ryöstää Kyläpankki, hän tokaisi.

Elisa hornaisi teensä väärään kurkkuun. He olivat nelikymppisiä perheenäitejä, jotka asuivat omakotitaloissaan viehättävän idyllisessä maaseutukylässä. Tai oikeastaan he asuivat pankin omistamissa taloissa, joiden lainanlyhennyksiä ja korkoja he maksoivat selkä vääränä. Niin kuin sadat tuhannet muutkin suomalaiset, jotka olivat halunneet kasvavalle perheelleen tilaa ja elämälleen yksityisyyttä. Eivätkä useimmat heistä suinkaan ajatelleet ryöstävänsä pankkia, vaan maksoivat mukisematta kuukausittaiset lyhennyksensä kärsien kroonisesta rahapulasta ja odottivat aikaa, kun asuntolaina olisi maksettu kokonaan. Sitten alkaisi Se Oikea Elämä.

Mutta Elisa ja Marita olivat toista maata. He ratkesivat kolktoon nauruun.

– Minä haluaisin ajaa pakoautoa. Olen aina halunnut! Elisa sanoi. – Uskon, että olisin hyvä siinä. Mentäisiin renkaat sutien, enkä panisi mitään vilkkua päälle, siitä pankin pihasta vain kaahattaisiin pakoon.

– Omaa autoasiko ajattelit ajaa? Jonka rekisterilaatasta näkee heti, kuka sen omistaa? Marita kysyi.

Elisa mietti hetken.

– Jos ryöstettäisiin pankki talvella, niin rekkarin päälle voisi taputella lunta?

Marita nyökkäsi.

– Joo, se käy, ja kesällä sen voisi tuhria ravalla. No jos sinä ajaisit, minä menisin sitten pankkiin sisälle.

– Sanoisit että perkele, nyt riittää se koronkiskominen, rahat tiskin yli ja sassiin! Elisa uhosi.

– Omiammehan me vain sieltä hakisimme. Niitä kymmeniätuhansia euroja, joita me ollaan sinne syydetty korkoina viimeiset sata vuotta, Marita huomautti.

– No niinpä, Elisa sanoi ja uskaltautui jo hörppäämään teetä.
– Mutta pyssy. Sinulla pitäisi olla ase.

– Mistä me sellainen saataisiin? Marita mietti.

– Mikillä on. Sillä on savipyssyjä, puupyssyjä, muovipyssyjä ja legoista rakennettuja pistooleita.

Mikki, oikealta nimeltään Mikko, oli Elisän 10-vuotias poika. Lisäksi hänellä oli 12-vuotias tytär Saara. Hän oli eronnut kaksi vuotta aiemmin, kun hänen miehensä Make oli löytänyt kaupungista nuoremman ja hehkeämmän naisen ja muuttanut tämän luokse asumaan. Lähtiäisiksi Make oli sanonut, ettei oikeastaan ollut viihtynyt maalla ollenkaan. Elisa oli ottanut lisää asuntolainaa, lunastanut Maken pois ja jäänyt viihtymään taloonsa. Muutakaan vaihtoehtoa Elisalla ja lapsilla ei ollut.

Talo oli viehättänyt Elisän silmää jo ensikäynnillä. Se oli puoli-toistakerroksinen vanha hirsitalo, jota ympäröivät korkeat koivut. Pihalla kasvoi omenapuita, marjapensaita ja luumupuua, josta sai syksyisin poimia luumuja suoraan suuhun. Puutarha oli tuottanut leivänjatketta aiemmille asukkailleen, ja pihakellari oli ollut kovassa käytössä. Nyt kellarin katto oli romahtanut ja muumiotauti oli vallannut kaksi omenapuita. Syksyyn oli pitkä aika, ja tällä hetkellä vain raparperi tuotti satoa.

Talon ohitse kulki hiekkatie, jonka toisella puolella viljeltiin ohraa. Viljapeltojen takana siinsi järvi, johon Elisalla ei ollut rantaoikeutta, mutta jossa he saattoivat käydä uimassa. Keväällä, kun rantapajuihin ei vielä ollut puhjennut lehti, jotain sinistä

pilkotti pajujen välisistä pikkuriikkisistä raoista. Silloin Elisa saattoi vitsailla, että heidän pihaltaan avautui järvinäköala.

Heidän kotikylänsä oli viihtyisä maalaispitäjä, jossa aika tuntui pysähtyneen. Keskustassa oli Kyläpankin lisäksi kaksi ruoka-kauppaa, publi nimeltä Saluuna, nakkikioski, kirpputori ja kirjasto, ja sitten se jo loppuikin. Keskustan läpi ajoi kahdessa-kymmenessä sekunnissa. Lihakauppa oli suljettu muutama vuosi sitten, kirjakaupan lopettamisesta oli kulunut kauemmin. Ihmiset jättivät autonsa ja polkupyöränsä lukitsematta, kun he menivät ruokakauppaan, ja jäivät suustaan kiinni kaupan eteiseen, kun he tapasivat jonkun tuttavansa. Melkein kaikki kylässä asuvat tunsivat toisensa jo kouluajoilta.

Televisiouutisista Elisa oli nähnyt, kuinka suomalainen katu-kuva oli muuttunut Tampereella ja varsinkin Helsingissä, mutta heidän kylänsä oli pysynyt piilossa muutoksen tuulilta. Vaikka Make palasikin maitojunalla Tampereelle, Elisa päätti jatkaa asu-mista pikkukylässä.

Elisalle oli tärkeää, että lapset saivat jatkaa koulunkäyntiä siinä luokassa, missä he olivat koulun aloittaneetkin. Hän itse oli lapsena joutunut muuttamaan ja vaihtamaan paikkakuntaa monta kertaa. Hän nautti siitä, että sai elää nyt paikoillaan, ilman jatku-va muuttamisen pakkoa. Vaikka sitten turpeeseen sidottuna. Tai ei turpeeseen, vaan Kyläpankkiin. Mutta nyt oli tullut seinä eteen. Seuraavan talven polttopuut oli tilattu, ne tulisivat pian, ja ne pitäisi maksaa saman tien. Hänen rahansa olivat niin lopussa, että hänen olisi pyydettävä pankista lyhennysvapaata kuu-kautta. Tai keksittävä jotain muuta.

Jotain muuta. Kuten ryöstettävä pankki.

– No niin, pyssyasia on siis kunnossa, Marita sanoi ja häm-

mensi lusikalla teetään niin vimmatusti, että kilinä kävi Elisan korviin.

– Onko sinun tankissasi bensaa? Elisa kysyi.

Marita alkoi nauraa.

– Ei kauheasti. Ensiksi meidän pitäisi ryöstää pankista siis pieniä seteleitä, jotta päästäisiin tankkaamaan kylmäasemalle.

– Niin, kun täällä ei ole edes bensa-asemaa, joka me voitaisiin ryöstää ensimmäiseksi, Elisa suri.

– Sitten me jatkettaisiin pakomatkaa hippulat vinkuen, Marita maalaili.

– Ei meillä ole hippuloitakaan. Mihin me muuten paettaisiin? Elisa kysyi aiheellisesti.

– Mekö? Eihän me muualle voida paeta kuin omiin koteihimme. Johan siellä mukulat odottaisi nälkäisinä ruokaa. Kuka ne muuten ruokkisi?

Maritalla oli kolme poikaa kymmenen ja kuudentoista välillä. Lasten kautta he olivat tutustuneetkin, kun heidän poikansa olivat olleet päiväkodissa. Mikki ja Maritan nuorimmainen poika Akseli olivat samanikäisiä. He kävivät nyt alakoulua samalla luokalla. Maritan mies Ville purki työkseen käytöstä poisjääneitä pienteollisuuskoneita. Keikkoja oli ympäri Suomea ja Viroa. Keikat olivat hyvin palkattuja, mutta niitä olisi saanut olla useammin. Heillä oli monenlaista velkaa, eikä Elisa edes tarkalleen ottanut tiennyttä, mitä kaikkia luottoja heillä oli. Ei se hänelle kuulunut.

– Me tarvittaisiin hyvät valepuvut, Elisa huomautti.

– Johan meillä on, ihan täydellinen. Me ollaan keski-ikäisiä, tanakoita perheenäitejä. Rouvia, sinäkin, vaikkakin eronnut rouva. Me ollaan valmiiksi näkymättömiä naisia. Ei me tarvita mitään tekoviiksiä tai peruukkeja, Marita tokaisi.

Elisa pyrskähti nauramaan. Marita sai hänet aina hyvälle tuu-

lelle. Vaikka Marita olisi kertonut kuinka karmeita ja surullisia asioita, hän osasi kääriä ne mustan huumorin viittaaan. Hän ei ollut katkeroitunut, vaikka oli saanut potkut matkatoimistovirkailijan työstään kaksi ja puoli vuotta aiemmin. Nykyään ihmiset ostivat matkalippunsa itse verkosta, vertailivat hintoja ja valitsivat halpalentoyhtiön. He lensivät lomakohteisiin, joista he olivat jo itse varanneet hotellihuoneen. Maritan räätälöimät matkapaketit jäivät ostoslistan ulkopuolelle, ja kuten monille muillekin matkatoimistovirkailijoille, lopulta Maritallekin annettiin lähtöpassit. Nyt hän oli pudonnut ansiosidonnaiselta päivärahalta ja sai vain peruspäivärahaa.

– Joo, mutta kyllä pankkineiti tunnistaisi sinut. Täällä sinun synnyinpitäjässäsi, Elisa sanoi.

– Siellähän on töissä vain niitä uusia. Vanhat virkailijat on siirretty syrjään. Tai sitten ne lymyilevät takahuoneissaan pih-taamassa lainapäätöksiä. Kassalla ei ole enää ketään heistä, jotka minä tunsin nimeltä, Marita tokaisi ja jatkoi: – Puhelin pitäisi jättää kotiin ryöstön ajaksi.

– Totta! Minä luin verkosta, että eräs valepukuinen mies, joka oli yhdistetty muihinkin murtoihin, oli ryöstänyt pankin Sipoossa. Tämän tyyppin puhelintunnistetiedot olivat täsmänneet pankin sijaintiin, mutta oikeus ei tuominnut häntä vankeuteen, koska häntä ei voitu aukottomasti tunnistaa valvontakameran kuvasta. Joten hänet vapautettiin, Elisa kertoi.

– Ok. No niin, otetaan sille, Marita sanoi, ja he kilistivät teekuppejaan. – Valepuku on siis sittenkin tärkeä.

– Joulupukin parta? Elisa ehdotti varovasti.

– Partahan tässä kasvaa jo itselläkin, Marita nauroi ja sai Elisankin nauramaan. Sinä aamuna Elisa oli nyppäissyt kaksi partakarvaa leuastaan.

Kenenköhän vuoksi minä senkin viitsin tehdä, hän mietti. Ei-hän hän käynyt ikinä missään. Unelmien poikamies saisi kulkea tietä pitkin hänen tonttinsa ohi ja bongata hänet *au naturel* lököpöksyissä ja lonsareissa. Siinä ei pari partakarvaa paljon painaisi. Mutta ehkä hän oli nyppinyt ne ihan oman itsensä takia. Sen ajan muistolle, jolloin hän oli vielä jaksanut pitää huolta ulkonäöstään. Sille muistolle, kun joku oli sanonut hänelle: Sinä olet kaunis.

– Mustat aurinkolasit? Marita mietti.

– Silmälasien päälle vielä aurinkolasit? Elisa ihmetteli.

– Joo, ehkä se näyttäisi hassulta, mutta kyllä ne minusta kuuluvat asiaan, Marita tuumi. – Meidän pitää tehdä tämä kunnolla tai ei ollenkaan.

– Ehdottomasti.

– Kaikkein hienointa olisi tietysti, jos voisimme ratsastaa hevosilla parkkiin pankin eteen niin kuin lännenleffoissa. Hevosten kaviot kopisten ja rautakengät asfalttiin kirskuen, me niitä rajusti kuolaimista kiskoen. Hevoset korskuisivat, muljauttaisivat silmänvalkuaisiaan ja, jos hyvin kävisi, nousisivat komeasti takajaloilleen, Marita maalaili.

– Sitten tarvittaisiin myös puomi, johon ne sidottaisiin, Elisa huomautti.

– Onhan siinä pankin vieressä Pub Saluuna. Mitä jos me sidotaan hevoset ryöstön ajaksi kiinni Saluunan terassin aitaan? Marita ehdotti.

– No niinpä, siinähän on puomi kuin tilauksesta. Tämä on Korkeimman johdatusta.

– Me voisimme juoda siellä alkuun jotain rohkaisuksi, ehkä viskiä? Marita keksi.

– Minä en tykkää viskistä, Elisa torjui ehdotuksen. – Voiko teetä juoda rohkaisuryppyksi?

– Kai se käy. Kyllä se meidän tyyliimme sopisi, Marita myöntyi.

– Johan me ollaan niin rohkeita, ettei me kaivata yhtään enempää rohkaisua, Elisa huomautti.

– Epätoivo tekee rohkeaksi, Marita lohkaisi, ja Elisa nauroitaas.

Sitten hänen mieleensä nousi uusi murheenaihe.

– Mistä me saadaan hevoset? hän huolehti.

– Jaa-a. Eipä noita villihevosiaakaan täällä päin kauheasti kuleksi. Mutta minä tunnen yhden maanviljelijän. Sillä ainakin olisi lehmiä, Marita muisti.

– Hyvältä kuulostaa. Eli siis me karautettaisiin Kyläpankin pihalle isoutareisilla friisiläislehmillä, puna-vihreä-kelta-valkosini-mustia legopyssyjä heilutellen. Mitä me huudettaisiin? Elisa kysyi.

– *Ay, ay, ay, caramba!* Marita huusi.

– Huuda sinä niin. Minä haluan ehdottomasti sanoa: Rahat tiskin yli ja sassiin! Elisa vaati.

– Parempi näyttää lappua, jossa lukee sama asia. Tai: TÄMÄ ON RYÖSTÖ. Jos vaikka ääni pettää. Eivätkä rikostutkijat voi sitten tunnistaa meitä äänestä. Konttorissa on takuulla kaikki hienot vakoiluvermeet, kuvanauhoitukset ja äänitykset. Piilokamerat ja valvontakamerat sun muut, millä rikkaat suojelevat itseään köyhien metkuilta. Ja väripanokset, joita ne piilottavat rahojen sekaan! Ne ovat raukkamaisuuden huippu. Me ollaan niille samaan aikaan lypsylehmiä ja vihollisia, Marita totesi.

– Meidän kannattaa leikata sanomalehdestä kirjaimet siihen lappuun. Silloin poliisit eivät voi tutkia käsialasta, kuka sen on kirjoittanut, jos se lappu putoaa sinne, Elisa keksi.

– Kiva, päästään askartelemaan! Tästähän riittää meille teke-

mistä koko kesäksi, Marita innostui, siemaisi teekuppinsa tyhjäksi ja nousi. – Pitää mennä. Kaupassa oli muuten sikanautaa punalaputettuna.

– Älä?

– Ihan vain sinulle tiedoksi, ei minulla ollut varaa ostaa sitä. Meillä syödään tänään kynsiä. Morjens! Marita huikkasi ja heilautti kättään.

– Morjens, Elisa sanoi. Maritassa oli se hyvä puoli, ettei hän koskaan jäänyt vanumaan. Hän tuli ja meni ennen kuin alkoi haista. Vieraat ja kala alkoivat kahden päivän päästä haisemaan, niin Elisan mummo oli usein tokaissut. Heillä ei ollut kyllä käynyt pitkään aikaan kukaan muu kuin Marita.

Elisa keräsi kupit tiskikoneeseen. Hän meni pihalle hakemaan päiväpostissa tulleet laskut. Maritan autosta oli jäänyt pihatielle syvät renkaanjäljet. Myös Marita olisi vauhdikas pakoauton kuljettaja.

2.

Elisa otti haravan ja alkoi haravoida pihaa, sen minkä hänen kätensä antoivat myöten. Hän oli pitkällä sairauslomalla toimistosihteerin työstä. Hän oli ollut autokolarissa kaksi vuotta sitten ja saanut niskaansa retkahdusvamman. Aluksi toipuminen oli sujunut hyvin, mutta sitten järkyttävät niska- ja hartiasäryt olivat alkaneet vaivata. Kädet puutuivat öisin nukkuessa sekä myös päivisin, jos hän yritti työskennellä näyttöpäätteen äärellä. Vielä oli epävarmaa, pääsisikö hän enää koskaan palaamaan työpaikalleen. Hän oli yrittänyt jatkaa töitä, mutta joutunut jäämään aina uudelleen sairauslomalle. Toistaiseksi vakuutusyhtiö ei ollut tarjonnut kuntoutusta eikä uudelleen koulutautumista, sillä kolmensadan päivän sairauspäivärahamäärä ei ollut vielä tullut täyteen.

Onneksi lapset eivät olleet silloin auton kyydissä. Elisa oli pysähtynyt risteykseen odottamaan vastaantulevia autoja, kun hänen peräänsä oli ajanut vanha mies, joka oli saanut sairauskohtauksen ratissa. Elisa oli katsonut taustapeilistä, että päällehän tuo tulee, ja siinä samassa vanhuksen auto oli iskeytynyt hänen

KUN TALOLAINAA ON LYHENNETTÄVÄ KEINOLLA MILLÄ HYVÄNSÄ

Elisa on eronnut perheenäiti ja työtön asuntovelallinen. Kun ex-mies jättää Elisan ja muuttaa kaupunkiin, Elisa jää asuttamaan isoa omakotitaloa parin yhteisten lasten kanssa. Myös Maritalla, Elisan ystävällä ja naapurilla, on vaikeaa. Kun Marita ei enää uskalla avata pankin karhukirjeitä, hän ehdottaa hullua hanketta – pankkiryöstöä.

Elisan tehdessä henkistä siirtymää rikollisuuden maailmaan tielle astuu kuitenkin este. Naapuriin muuttaa komea mies, jolta sujuvat niin halonhakkuu kuin remontointikin. Onko Elisa valmis riskeeraamaan kaiken rahojen tähden?

PÄIVI ALASALMI on koukuttavan ja tiivistunnelmaisen kerronnan taituri, jolta on ilmestynyt yli 20 romaania. *Unelmien pankkiryöstö* on alun perin jatkokertomuksena ilmestynyt kevyempi rikostarina, joka hurmaa huumorillaan ja yllättävillä käännteillään.